

XVIII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Kg1:2. Kg2:21-23)

Lugemine Koguja raamatust:

“Tühisuste tühisus,” ütleb Koguja, “tühisuste tühisus, ja kõik on otsekui tuuleõhk. Kõik, mis inimesel on, tuleb tema tarkusest, teadmisest ja oskusest, kuid ometi peab ta kõik jätma inimesele, kes pole selle kallal mingit vaeva näinud. Seegi on tühi töö ja väga paha. Sest mis kasu on inimesel kõigest oma vaevast ja tööst – kõigest, millega ta teeb endale tüli päikese all. On ju kõik tema päevad täis kannatust ja tema tööst tuleb pahameelt, nii et ööselgi ei saa tema süda rahu, ja tühine on tema töö.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 95:1-2.6-7c.7d-9 R.7d.8a)

R: Kui te kuulete Issanda häält, ärge paadutage oma südant.

Tulgem, hõisakem Issanda ees,
rõkakem rõõmust oma päästekalju poole!

Tulgem tema palge ette tänamisega,
laulgem temale kiituselaule.

R:

Tulgem, kummardagem ja põlvitagem,
heitkem silmili Issanda, oma Looja palge ette.

Sest tema on meie Jumal ja meie tema karjamaa rahvas,
tema lambad, keda ta juhib oma parema käega.

R:

Täna, kui te kuulete tema häält, ärge paadutage oma südant,
nii nagu Meribas, nagu Massa päeval kõrbes.

Seal teie esiisad kiusasid mind ja panid mind proovile,
kuigi nad said näha minu vägevaid tegusid.

R:

(Teine lugemine Kl 3:1-5.9-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Vennad, kui te juba olete kord ühes Kristusega üles tõusnud, siis otsige seda, mis on kõrges, kus Kristus on istumas Jumala paremal käel. Püüdke selle poole, mis on taevas, mitte selle poole, mis maa peal. Sest te olete surnud, aga teie elu on ühes Kristusega Jumalas varjatud. Ja kui Kristus – teie elu – saab avalikuks, siis ilmute teiegi koos temaga kirkuses.

Sellepärast suretage enestes see, mis on maine: kõlvatus ja häbitus, kired ja himud ning ahnus, mis on ebajumalateenistus. Ärge valetage üksteisele, sest te olete end lahti riietanud vanast inimesest ja tema tegudest ning olete end rüütanud uue inimesega, kes saab uueks Jumala näo järele, et teda ära tunda. Kui see sünnib, siis pole enam ei juuti ega kreeklast, ei ümberlõigatut ega ümberlõikamatut, umbkeelset, sküüti, orja ega vaba, vaid Kristus on kõik kõikide sees.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 24:42a.44)

Halleluuja. Olge ärkvel ja valvake,
sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mida teie ei oska ära arvata. Halleluuja.

(Evangeelium Lk 12:13-21)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal ütles keegi rahva seast Jeesusele: “Õpetaja, ütle mu vennale, et ta jagaks minuga päranduse.” Aga Jeesus ütles talle: “Inimene, kes on seadnud mind teie üle kohtumõistjaks või jagajaks.” Ja ta ütles neile: “Vaadake ette ja hoidke end igasuguse ahnuse eest, sest ka külluses ei saa kellegi elu olenema sellest, mis tal on.”

Ja ta rääkis neile tähendamissõna ning ütles: “Ühe rikka mehe põllumaa oli hästi vilja kandnud. Ja ta arutles endamisi nõnda: “Mis ma nüüd teen? Mul ei ole kohta, kuhu võiksin oma vilja koguda.” Ja ta ütles: “Seda ma teen: ma lõhun maha oma aidad ja ehitan suuremad, kogun neisse oma vilja ja muu vara ning ütlen oma hingele: Hing, nüüd on sul palju head tagavaraks paljudeks aastateks – puhka, söö ja ole rõõmus.” Aga Jumal ütles talle: “Sina arutu! Selsamal ööl nõutakse sinult sinu hing! Kellele jääb kõik see, mida oled soetanud.” Nõnda on lugu inimesega, kes kogub endale tagavara iseenese jaoks, kuid ei ole rikas Jumalas.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad: noortele, kelle elu on alles paarilise otsimise ja pesapunumise järgus, tundub

uute ja ilusate asjade muretsemine äärmiselt oluline. Kõõsemaks saades nihkub see huvi järjest rohkem tahaplaanile, kuni ühel hetkel leiab inimene end küsimas, et kellele ma kõik need kokkukogutud asjade kuhjad kord jätan? Reisidelt kaasa toodud suveniirid, armsa tädi käest saadud natuke mõlkis eestiaegne koogivorm, vanaisa kätega tehtud päevinäinud taburet ja muudki esemed, millel on emotsionaalne väärtus... Lastele ja lastelastele on see lihtsalt tülikas prügi, mida käsi ei tõuse lausa ära viskama, aga mida kuhugi õieti panna ka pole.

Kuid väljapääs on tegelikult olemas. Üldiselt heakskiidetud viis on viia kõik tarbetuna seisvad esemed heategevuspoodidesse ja taaskasutuskeskustesse, kust teised samasugused natuke peast pehmed inimesed need väikese raha eest jälle oma kodudesse laiali tassivad. Aga muidugi on alati võimalik ka katoliiklik versioon sellest: tuleb lihtsalt elada oma elu nii hästi, et selle lõppedes kuulutatakse sind pühakuks – siis tassivad natuke peast pehmed usklikud kõik sinu äraviskamist väärt varanduse reliikviatena laiali.

Pühakukssaamine algab aga patukahetsusest. Me loeme patutunnistuse.

Jutlus

Armsad õed ja vennad, evangeeliumi sõnadel on inimesele üldiselt kahetine mõju. Ühest küljest suunatakse meie mõistus otsima seal kirjeldatu sügavamaid tähendusi, kuid teisalt tekivad meis ka lihtsalt assotsiatsioonid, see tähendab, kujutluste- või mõistetevahelised seosed, millest ühe esilekerkimine kutsub esile teise. Nii rääkis Jeesus meile täna väga praktilise tähendamissõna varanduse kogumise küsitavusest – sellest, et maist omandust surres kaasa võtta ei saa –, kuid samas viib see meie mõtte ka laiemalt varandust puudutavate küsimuste üle arutlema.

Vanema inimese, või lihtsalt vastutustundlikuma isiku panevad need Jeesuse sõnad küsima, kellele ma ise peaksin pärandama oma vara. Kuid elu on näidanud, et ka laiemas plaanis tekitab omandus tegelikult parajalt tüli ja muresid. Näiteks teab iga majaomanik, kui tihti tuleb ette võtta igas mõõdus remonttõid ja hooldusi ning kui kallid need tööd on. Kui keegi investeerib oma raha kinnisvarasse, et seda välja üürida, siis esialgse ilusa jutu järel algab üürnikega pahatihti vägikaikavedu, et nad maksaksid õigel ajal oma arved, ei lõhuks sisustust ega nõuaks põhjendamatu parendusi. Halvemal juhul tuleb kasumi teenimise asemel oma üürileantud korterile peale maksta, ja seesuguse pankrotivara pärijadki saavad lõpuks kaela ainult mured ja maksuameti.

Teisalt on vahel sellest ka kasu, kui sul on, nagu vanas piiblitõlkes tavatseti öelda, “palju hüüt tagavaraks”. Üldise raiskamimentaliteediga ei maksa kaasa minna ega kõike, mida hetkel vaja pole, kohe ära visata. Ma tean, et mind tabab nüüd paljude perenaiste pahameel, aga lubage ikka kogemust jagada. Kui keldris, pööningul või kuuris on ruumi, siis on üllatav, kui palju kasu võib

hiljem olla näiteks poltides, nutritest ja ratastest, mis saab katkiläinud muruniiduki küljest enne selle utiliseerimist ära kruvida; või vanadest mööblikilpidest, millest saab näiteks ehitada keldrisse korralikke riuleid nendesamade ärakruvitud juppide hoidmiseks. Panipaikadesse kogunevate vanade asjade puhul on siiski mõistlikuks tingimuseks, et nad ei tohi olla tee peal ees ja peavad olema nähtavad, et nad kuhjuks, ei vajuks unustusse ega muudaks kogu elukeskkonda vanakraamilaoks.

Eks muidugi pahandajatel on õigus ka. Inimene peab olema ettevaatlik, et esialgsest säästlikkusest ja keskkonnateadlikkusest ei saaks ajapikku haiguslik kolakogumine, mille eesmärgiks pole mitte mõistlik taaskasutus, vaid minevikku klammerdumine, nagu suudaksid õnnelikuma mineviku ajast pärit asjad veel kinni hoida minevikku ennast. Ka kollektsionäärid on kahtlemata omamoodi kolakogujad, ning tihti on piir harrastuse ja haiguse vahel üpris ähmane. Kuid paljude kollektsionääride kirel on siiski ka positiivne pool: nad säilitavad esemetesse talletatud ajaloolist mälu.

Armsad õed ja vennad, enamasti seisneb elutarkus mõõdukuses. Varandust ei tohi koguda ei liiga palju ega liiga vähe. Näiteks maksavad ju ka hädavajalikud tööriistad ja raamatud kallist hinda, oma eluülesannete täitmiseks vajame ruume, ja ka lastele peavad olema loodud tingimused arenguks, vanematele inimestele väljateenitud puhkuseks – kõik see on asjakohane ja üldsegi mitte ülemäärane kulu ja omandus.

Kuid eks lõpuks teame me tegelikult ise üsna hästi, kuhu me oleme kulutanud mõttetult, kus riskinud investeerides liigselt, ostelnud stressi maandamiseks, igavuse peletamiseks või naiivsete unistuste lootuses. Me oleme vahel unustanud, et meie varandus peab teenima – kui mitte meid endid, siis puudustkannatajaid, keda on tänapäeval üha kergem leida. Tänu Jumalale – paljusid vigu saab veel parandada tagantjärele. Amen.